

Jaarverslag van de Stichting Kupanda2Grow over 2023.

1. Voorwoord.

Ook in 2023 heeft onze Stichting Kupanda2Grow zich goed op de kaart gezet. Dat is vooral te danken aan al onze leden en donateurs/sponsors (van klein tot groot) die met gezamenlijke inzet een goede personele en financiële basis hebben gelegd voor de toekomst. Dat we niet alleen denken maar ook werken aan de toekomst, leest U in de hoofdstukken 9 en 10.

Onze projecten zijn extra succesvol door de samenwerking met respectievelijk de inzet van de met ons samenwerkende organisaties in Lemek, Abossi en sedert dit jaar ook Mulot (in de Provincie Narok-Kenia). Uiteraard nemen de CBO's, ondersteund door Michael Maunda het voortouw. Tot nu toe heeft de focus hoofdzakelijk op het landbouwproject "From Aid to Trade" (FA2T) gelegen.

In 2023 trad Ad Sleutjes, onze penning meester terug en werd opgevolgd door Peter Hoeks. Daarmee werd onze bestuurlijke continuïteit en kwaliteit gehandhaafd. Wellicht volgen in 2024 nog meer versterkingen. We hopen komende tijd met name te versterken met jongeren die onder andere de communicatie/PR voor onze stichting op kunnen nemen !!

In 2023 hebben we onze projectportfolio verbreed met het Waterproject. Steeds blijft daarbij versterking van de zelfredzaamheid van onze Keniaanse partners t.b.v. een betere toekomst onveranderd het uitgangspunt.

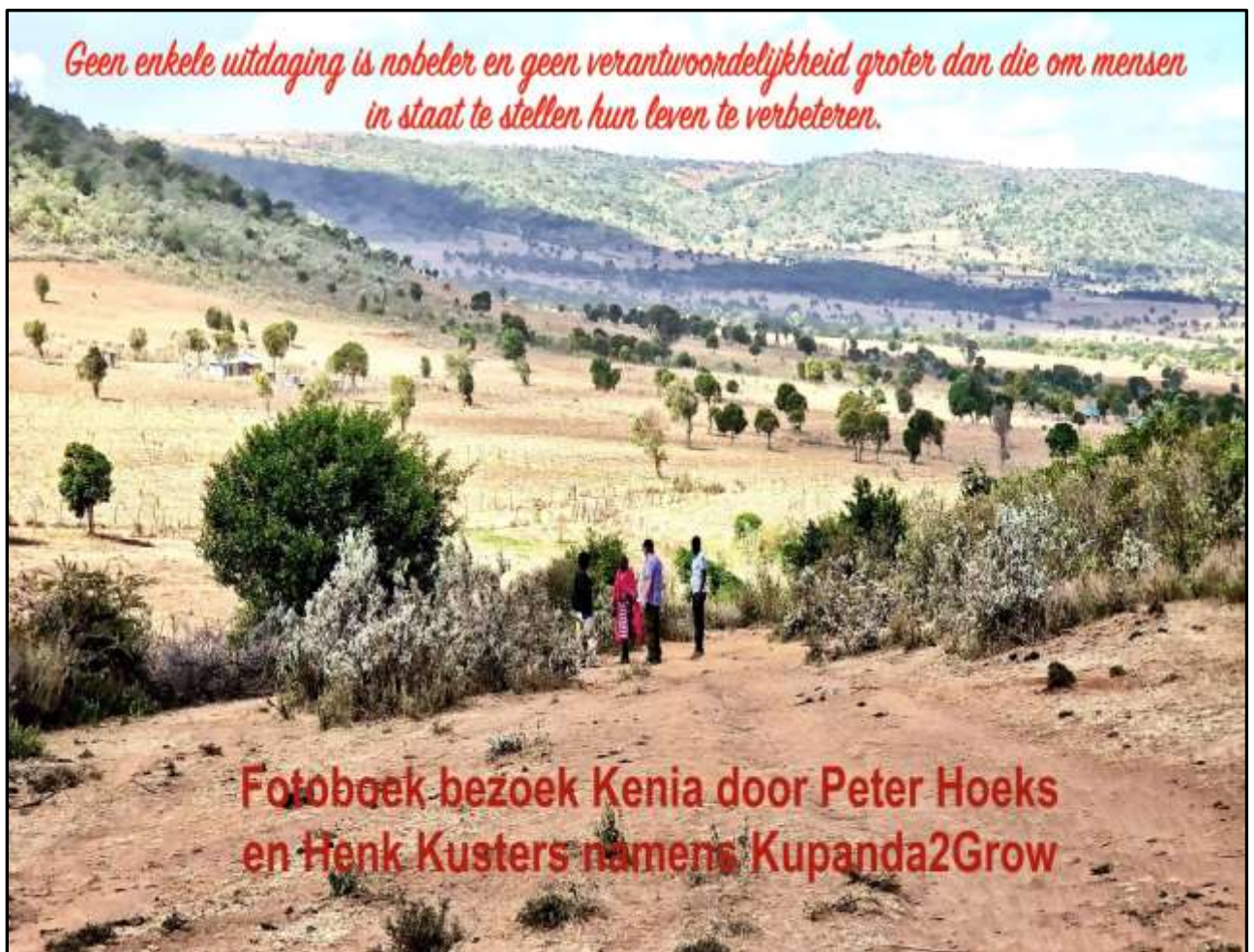
In november-2023 brachten twee leden onze Stichting, te weten Henk Kusters, als coördinator van het landbouwproject en Peter Hoeks, als nieuwe bestuurder/penningmeester, namens K2G een werkbezoek aan Kenia. Hoofddoel van dit bezoek was, het ter plaatse inzicht verkrijgen in de impact van onze activiteiten in Lemek en Abossi. In Mulot startten toen net de melkveehouderij-trainingen, verzorgd door ProDaCo. Peter en Henk bezochten een aantal trainingen en ruim 50 bedrijven aldaar. Hun bevindingen treft U verder aan in dit Jaarverslag. Daarnaast werden opnieuw bezoeken afgelegd aan, voor onze Stichting, belangrijke partnerorganisaties. Hoewel het niet altijd meevalt om op afstand de situatie in te schatten is het natuurlijk uiterst belangrijk om het contact en de cultuur daar te leren begrijpen en respecteren. Dit brengt met zich mee dat ook wij als bestuur hier ook rijker en wijzer van worden.

Daarom zijn we trots op hetgeen we tot nu toe bereikt hebben en we zijn ons tegelijkertijd bewust van het belang van onze partners in het hele proces. Wij zijn daarom die partners, Wilde Ganzen, de GAD Foundation, SNV, onze sponsoren, donateurs, adviseurs en ambassadeurs zeer veel dank verschuldigd.

Hans Rooijackers
Voorzitter Kupanda2Grow

Dit Fotoboek (265 blz.) is ook digitaal beschikbaar.

2. Hoe verliep de uitvoering van het Project “From Aid to Trade”-Stap-1 in 2023?

Aan het eind van het jaar 2023 gingen we naar de afronding van FA2T-Stap-1 in Lemek en Abossi. Tegelijk werd in 2023 gestart met de uitvoering van FA2T-1 in Mulot. Stap-1 zal daar uiteraard ook nog in 2024 doorgaan. Naar alle waarschijnlijkheid wordt in Mulot FA2T-Stap-1 afgerond in september-2024. In mei-2023 hadden we reeds overleg met Wilde Ganzen (dhr. Ernst Eisma) over de aanpak van Stap-2. Toen was al duidelijk dat in Stap-2 een maatwerk-aanpak voor elk van de locaties nodig zou zijn. Daarop werd in 2023 reeds geanticipeerd door voor FA2T in elke locatie een zelfstandig project te maken. Daarmee kwam het FA2T-1-budget in elke locatie op 45.000 euro inclusief een WG-bijdrage van 15.000 euro. Vanaf Stap-2 (2024-2027) worden deze drie projecten ondergebracht in een Programmatische Samenwerking met WG. De contouren werden in mei-2023 reeds bepaald. Uitwerking vindt later in 2023-2024 plaats. Voor Landbouw-Stap-2 zitten we nu op een inschatting van een benodigd budget van €50.000 per jaar per locatie.

Ernst Eisma accentueert het belang van Capacity-building voor bestuurlijke versterking maar vooral ook verdere draagvlakversterking opdat de CBO-leden groeien in hun solidariteit. Daarmee wordt de noodzakelijke basis gelegd voor samenwerking en Coöperatievorming in de toekomstige FA2T-stappen.

3. Uitvoering van FA2T-Stap-1 in Lemek.

De voortgang en implementatie van FA2T-1 verloopt bij een te beperkt aantal getrainde boeren volgens verwachting. Op basis van een inventarisatie door een gespecialiseerde adviseur blijkt slechts ca. 30 % een maximale follow-up op hun bedrijf gepleegd te hebben.

Om onnodige activiteiten te elimineren en de workflow te optimaliseren teneinde de algehele effectiviteit van het CBO- en FA2T-project te vergroten, zullen daarom, in nauw overleg met de CBO, enkele aanpassingen worden gedaan. Een daarvan richt zich op de ca. 70 “embracers”. Elk van deze voorbeeldboeren krijgt de taak om studiegroepen te vormen en elk ten minste 3 boeren te ondersteunen om een hogere implementatiegraad te bereiken op hun bedrijf. Alle leidende boeren (70) en volgende boeren (210) zullen in totaal

de 280 trainees omvatten. Dit is gericht op het verbeteren van de efficiëntie, productiviteit en het gebruik van middelen waarbij het vliegwiel bij iedereen echt gaat draaien.

Ook het CBO-Bestuur wordt hervormd. Daartoe wordt een nieuw bestuursprofiel ontwikkeld, waarna nieuwe bestuursleden gefaseerd worden opgenomen om het institutionele geheugen te behouden en frisse ideeën in het bestuur te injecteren. Het bestuur moet bestaan uit visionaire leiders die duidelijk in het Engels kunnen communiceren en helpen de houding van de gemeenschap te veranderen van hulp naar handel. Er moet een duidelijke link worden gelegd tussen de uitvoering van het project en de monitoring door de bestuursleden naar de leidende voorbeeldboeren.

Ook wordt er een speciale (melk)veehouderij-bijbscholing op maat gemaakt voor Lemek. Ondanks de aanvankelijke tegenslag ondersteunde K2G de implementatie van verschillende activiteiten door partnerorganisaties zoals SNV, Shomoro-Farm, KALRO, County Government of Narok enz. De meeste van de bovenstaande activiteiten werden door K2G opgeschaald om zoveel mogelijk boeren te ondersteunen, met name het opzetten van weilanden en demoboerderijen. Na deze intensieve trainingen, workshops en excursies is de passie van de boeren voor het adopteren en uitbreiden van hun melkveebedrijven groot en zijn ze er gepassioneerd over. Sommige boeren hebben paddocking (perceelsindeling voor gerichte begrazing), regeneratieve landbouw beoefend, weilanden aangelegd, een winkel gebouwd, het beheer van hun boerderijen verbeterd, enz. Ondanks dit alles is er nog veel werk aan de winkel om tastbare resultaten te bereiken in Lemek om de kleine boeren in staat te stellen onze visie van een beter leven voor iedereen te verwezenlijken.

Toch twijfelden we als K2G-bestuur aan het einde van Stap-1 of voornoemde maatregelen voldoende effect zullen sorteren. We zullen begin-2024 een expert op het snijvlak van Landbouw/Veehouderij en Cultuur/Antropologie en Community-development inschakelen voor een grondig onderzoek.

De volgende oorzaken/aspecten spelen ons inziens een rol bij een duurzame oplossing van de stagnatie in Lemek. Wellicht ook bruikbaar op andere plaatsen?!

- **Gebrek aan bewustzijn en toegang tot informatie:** Veel boeren zijn zich misschien niet bewust van de lange termijn-doelen, doelstellingen van het project.
- **Versterking van het CBO-bestuur:** De uitdagingen waarmee het CBO-bestuur wordt geconfronteerd, kunnen van invloed zijn op het effectief functioneren en de duurzaamheid van de organisatie.
- **Stimulansen:** Veel landbouwers hebben geen tastbare voordelen op het niveau van het huishouden gezien van deelname aan projectactiviteiten. Ze moeten mogelijk een direct voordeel zien, zoals een hoger inkomen of een beter levensonderhoud, om actief deel te nemen aan het project.
- **Beperkte middelen en cultuur:** veel boeren beschikken niet over de nodige middelen, zoals vaardigheden, arbeid of financiën, om actief deel te nemen aan de projectactiviteiten, vooral als deze activiteiten aanzienlijke investeringen vereisen.
- **Wantrouwen of scepsis:** Er zijn boeren die sceptisch zijn of de beoogde projectdoelstelling hen ten goede zal komen zoals beloofd.
- **Aanbevelingen**
 - Het voorgestelde regeneratieve beheer van weilanden heeft tot doel de gezondheid van ecosystemen te herstellen en te verbeteren en tegelijkertijd de veestapel ten goede te komen.
 - Het rapport van de beoordeling die vorig jaar voor de 50 boeren in Lemek is gedaan, zal worden gebruikt om ons in staat te stellen de middelen voor alle huishoudens te bepalen. Deze evidence-based benadering stelt ons in staat om te vertrouwen op empirisch bewijs, in plaats van intuïtie, traditie of mening, om acties en interventies te sturen. We beginnen met het versterken van het CBO-bestuur, Solidaritygroups (SG's), stakeholders en communicatielijnen. Van belang is de eenvoudige en duidelijke routekaart

die de lokale gemeenschappen kunnen begrijpen en volgen. Dit is cumulatief 40 liter per huishouden per dag. Werken met een klein aantal boeren die zullen optreden als change agents/embracers zal voordeliger zijn dan werken met een groot aantal boeren.

De Maasai-vrouw doet niet alleen de was...

4. Hoe verliep FA2T in Abossi?

Zoals eerder vermeld startte de Dairytraining in Abossi op 2 januari 2023 voor twee groepjes (elk 15) Leadfarmers. Hieronder een beeld van de door Matt Agesa van ProDaCo verzorgde trainingen.

Matt Agessa geeft theorieles in een speciaal lokaal. 30 % van de trainingsuren zal worden daaraan besteed; 70 % aan praktische vaardigheden op geselecteerde Practical Dairy Training Farms. Deze

PDTF's hebben een kwaliteitskeuring gehad door een van de trainers. Zodoende ontstaat een maximaal rendement uit de combinatie van de uitstekende GAD-modules, de ideale locatie en last but not least, de prima trainer.

Practical Dairy Training In Abossi

De eerste twee weken trainde ProDaCo twee groepen leadfarmers van ongeveer 15 boeren per week. Daarna zijn ze begonnen met het opleiden van de followfarmers. De boeren waren erg enthousiast over de training en het wordt ook gewaardeerd door de vertegenwoordigers van de lokale overheid. Sommigen van hen namen actief deel aan de training.

De getrainde boeren hebben zich ertoe verbonden om hard te werken op hun bedrijf en ze te verbeteren, zodat ze de melkproductie op hun bedrijf kunnen verhogen nu ze de juiste manier kennen om hun melkkoeien te voeden en enkele van de managementpraktijken die ze moeten verbeteren. We zijn hoopvol dat we het algemene doel van het project zullen bereiken, namelijk de kleinschalige boeren in de afgelegen plattelandsgebieden van Abossi transformeren om innovatief en bedrijfsgericht te zijn en moderne landbouwpraktijken te omarmen die zullen bijdragen aan armoedebestrijding, verbeterde voedselzekerheid, gelijkheid en uiteindelijk een beter leven.

Van de leadfarmers wordt verwacht dat ze voortdurend roterende studiegroepen binnen hun boerderijen bijeenroepen en follow-boeren ondersteunen en uiteindelijk hun boerderijen vestigen als praktische melkveetrainingsboerderijen die in hun respectieve dorpen kunnen worden gebruikt om meer boeren te trainen om een rimpeleffect in de bredere gemeenschap te creëren.

Co-financiering door de lokale gemeenschap

De Boeren hebben enkele gemeenschapsbijdragen op de bankrekening van het CBO kunnen storten. Dit is een goed teken van hun inzet en het verankeren van duurzaamheid van FA2T. project.

Succesverhalen

De boeren hebben de kennis en vaardigheden die ze door de training hebben opgedaan gewaardeerd. De training heeft ook een overloopeffect gehad op niet-getrainde boeren die hebben geleerd van hun getrainde leeftijdsgenoten

door sociale en fysieke bezoeken aan hun boerderijen. In Kapweria (Chemaluk zone) hebben leidende boeren ermee ingestemd om kuilvoer op rotatie te maken, waar ze elke donderdag hun ledenboerderijen bezoeken en hen helpen kuilvoer te maken, dit heeft tractie gekregen in de gemeenschap en trekt veel boeren aan die niet zijn opgeleid om te leren tijdens de bezoeken. Aan de andere kant hebben de boeren in Kongasis Zone elke week studiegroepen gehouden. in Kapkoros zijn de boeren doorgedaan met het uitvoeren van follow-ups naar alle getrainde boeren om elkaar te ondersteunen bij het opzetten van grasland op hun boerderijen. De boeren die in de eerste weken zijn opgeleid en onmiddellijk zijn begonnen met het implementeren van wat hen is geleerd, hebben direct al een melkproductiestijging gerealiseerd. Deze boeren deelden met ons de sms-berichten van de melkinzamelpunten als bewijs. Ze vertelden ons dat ze in staat waren om sommige praktijken in hun boerderijen te verbeteren zoals voeding. Ondanks de succesverhalen worden we nog steeds geconfronteerd met enkele uitdagingen die ons belemmeren om ons gewenste doel te bereiken in Abossi, een zelfredzame gemeenschap waarvan de leden een beter leven leiden. Enkele van de belangrijkste belemmeringen zijn ineffectief fokken, weidevorming, ziekten en schoon water.

Weide-inrichting

Het is verstandig dat we een aantal boeren ondersteunen bij het verwerven van meerjarige voedergewassen en hen trainen in het opzetten en beheren ervan. Dit zal een zaadbank in de gemeenschap creëren met resultaten op lange termijn.

Ziekten

Het is belangrijk dat we een dierenarts krijgen, vooral van de overheid, om de boeren dieper te trainen in preventieve maatregelen en hoe ze sommige van deze ziekten kunnen detecteren. Ze zijn getraind op dit onderwerp op basis van de GAD-modules, maar de boeren hebben gevraagd om meer te worden getraind in ziekten die in hun gebieden voorkomen. Dit kan een eendaagse training zijn in vijf zones.

Veredeling en water

Dese kan worden aangepakt nadat we grasland en ziekten effectief hebben aangepakt. We kunnen echter beginnen met het weinige dat kan worden

gedaan, omdat we onze nadruk leggen op het ondersteunen van de oprichting van grasland en training over ziekten.

Toekomstplannen

We zijn van plan om een vergadering te hebben met alle leidende boeren die we hebben opgeleid en te koppelen aan de volgende boeren uit hun gebieden, we verwachten dat elke leidende boer tussen de 4-5 follow-boeren onder zich zal hebben. Dit zal hen in staat stellen hun actieplannen in hun respectieve dorpen te ontwikkelen en een rimpel effect in de gemeenschap te creëren, waardoor ook naburige boeren met deze vitale vaardigheden profiteren.

Conclusie

De mensen van Abossi zijn meer dan vastbesloten om hun levensomstandigheden te verbeteren met de vaardigheden die ze hebben verworven uit de praktische zuiveltraining. Ze zien dit als hun kans om wakker te worden en hun leven te veranderen. Om de stabiliteit en duurzaamheid van het voeren van kleinveehouders te verbeteren, is het noodzakelijk om goedkope voedermiddelen te ontwikkelen die typerend zijn voor het milieu. Bijna alle boeren hebben last van een tekort aan ruwvoer in het droge seizoen, dit is te wijten aan een gebrek aan kennis over conserveringstechnieken over het opslaan van overtollig ruwvoer geproduceerd tijdens het regenseizoen. Dit probleem wordt ook verergerd door een gebrek aan hoogwaardige voedergewassen die rijk zijn aan energie en eiwitten, evenals slechte voedingsstrategieën. Als we de boeren in de weide-inrichting kunnen ondersteunen, zullen we sneller dan verwacht nog grotere resultaten boeken.

We bezochten de geweldige Field-Day in Abossi. Hierop werden alle groenvoedergewassen (forages) die door de diverse boeren worden gebruikt, getoond en vakkundig toegelicht aan alle bezoekers (215). De dag werd door Crisantus Oyugi met hulp van een flink aantal vrijwilligers professioneel voorbereid. We troffen het met het weer en de regenval van de afgelopen weken zorgden voor een groen en feestelijk festijn. Uit Lemek en Mulot waren flinke delegaties op bezoek. De dag eindigde met een aantal toespraken en wij mochten aan een aantal bestuurders telefoons en laptops uitreiken. Deze waren in Nederland door vrienden en bekenden beschikbaar gesteld.

5. Uitvoering van FA2T in Mulot

Uit de ervaringen van het werkbezoek namens K2G/GAD van Jan en Henk aan het ISLA-project werd duidelijk dat de doelgroep van FA2T voldoende groot moet zijn om later tot succesvolle ketenontwikkeling middels coöperatievorming te kunnen komen. Daarvoor is een omvang van minimaal 1000 boeren/smallholderfarmers noodzakelijk om straks voldoende melk aan te kunnen leveren die rendabel door de coöperatie kan worden verwerkt. Zodoende kan een maximaal concurrerende melkprijs aan de leden van de coöperatie worden uitbetaald. Voorgaande houdt, mede gebaseerd op Michaels Survey-rapport, in dat de ontwikkeling van FA2T ook in Mulot moet worden opgepakt. Daartoe is in 2023 een Projectaanvraag voor FA2T-Stap-1-Mulot ontwikkeld en is benut voor de noodzakelijke fondsenwerving (2023-24). Budget voor Stap-1: € 45.000. Dit liep zo voorspoedig in combinatie van extra voorhanden zijnde middelen dat eind 2023 het FA2T-1-project in Mulot van start kon gaan. In November-2023 brachten Peter Hoeks en Henk Kusters ook een bezoek aan Mulot en maakten de start van de trainingen mee. In hoofdstuk 8 staan hun bevindingen vermeld.

6. Het Water-thema voor ons gehele werkgebied werd in 2023 actief opgepakt.

Grote vraag in 2023 was: Hoe kunnen we waterexpertise verwerven binnen Bestuur resp. K2G-Water- projectgroep? Is er een mogelijkheid om met andere NGO's samen te werken? Voor water bestaat die mogelijkheid. WG-medewerker Asly van Dam kan ons mogelijk ondersteunen/adviseren. Ernst stuurt haar contactgegevens door.

Voor Water zal een separaat deelproject binnen de Programmatische FA2T-Samenwerking WG-K2G-CBO ontwikkeld kunnen worden.

De klimaatverandering legt een grote opgave met name in Lemek om de weerbaarheid in extreme droogte te vergroten. Dit vergt een langjarige investering, in samenhang met Landbouw binnen FA2T.

Daarom is een Paraplu-Projectplan voor bijv. 2024-2030 zeer verstandig. De eerste stap zal een meer in detail uitgewerkt Deel-Projectplan-Stap-1 opleveren voor de regio Lemek-Abossi (en later Mulot). Primaire aandacht zal nodig zijn voor de realisatie van een aantal strategische, grote regenwater-opvangbekkens. Daaruit kan veedrenking en irrigatie plaatsvinden. Daarna volgen investeringen rond natuurlijke bronnen met duurzame bescherming van de bron resp. aanleg van pijpleidingen en zonnepanelen. Deze zullen vooral voor menselijke en dierlijke consumptie, met focus op waterkwaliteit zijn. WG onderschrijft de noodzakelijke focus op drinkwater voor humane doeleinden. Daarmee wordt het draagvlak voor andere projecten verstevigd.

Via Ernst Eisma komen we later in contact met waterexpert Dr. Marco de Graaf van de Nirwana Foundation. Hij leidt een groot waterproject van de Maa Trust/WASH-Alliance in en rond het Maasai Mara-National Park, waartoe ook het werkgebied van CBO-Lemek behoort. We zien kansen voor een symbiotische samenwerking.

Jan van de Bijgaart heeft, als waterprojectleider, via Wilde Ganzen contact gelegd met Dirk van de Berg, sponsor, en Marco de Graaf. Zij staan in verbinding met de Saxion Hogeschool en CEW-Leeuwarden die middels Remon Schroers een student levert voor de project-uitvoering.

Het beoogde waterproject omvat een gebied van ongeveer 2500 hectare en Lemek ligt daar tegen aan. Er zijn 32 organisaties (WASH Alliance) bij betrokken en het doel is het water- en gezondheidsprobleem op te lossen. Saxion-student Remon Schroer kreeg een taakomschrijving om het onderzoek te doen in het gebied Lemek en Enarau. In mei 2024 wordt gerapporteerd. K2G draagt 3000 euro bij aan het project en we verwachten hierdoor een goede beginbasis voor ons K2G-Waterproject te leggen.

7. Project St. Antony School in Mulot

Henk heeft van Father Patrick de vraag gekregen te helpen bij het realiseren van klaslokalen voor een school (basis en middelbaar). De bestaande school is ernstig verouderd. Zal een 5 jarenplan zijn en de totale nieuwbouwkosten zijn € 130.000, --. Willen/kunnen wij daaraan meewerken via Fundraising? De meerderheid van het K2G-bestuur vindt dat we te veel hooi op de vork nemen als we dit momenteel op gaan pakken.

8. Verslag van de uitvoering van de K2G-missie in november-2023

Het voelde opnieuw als een voorrecht en uitdaging om namens de K2G-Foundation een Audit uit voeren bij onze projecten en partners.

Vanuit onze doelstellingen en visie zijn we als K2G alert op de realisatie van maximaal effect en impact van alle uitgevoerde activiteiten.

Er werd nagegaan of voldoende effect en impact zal kunnen worden bereikt.

We hadden bovendien afstemmingsgesprekken met SNV en vele stakeholders waaronder m.n. overheidsfunctionarissen.

Tenslotte overlegden we tijdens (aan het begin en einde van) ons werkbezoek met de Prodaco- en SNV-functionarissen opdat een maximaal rendement uit resp. ons bezoek en de onderlinge samenwerking kan worden behaald.

Graag vermeld ik dat gedurende mijn 3-weekse missie mijn K2G-collega Peter Hoeks, met mij optrok. Dit leverde naast vele vaktechnische adviezen aan de Keniaanse boeren extra synergie, welke bijdroeg aan het welslagen van ons werkbezoek.

Details verneemt U via het gedetailleerde Rapport , welk reeds verschenen is.

Aandachtspunten uit het Audit-Rapport.

Focus lag en ligt nog steeds op de vraag of de Dairytrainingen, gebaseerd op de GAD-modules, voldoende effect en impact (zullen) hebben.

Een belangrijk besef uit veel van onze presentaties en daarop volgende discussies is het functioneren van de FA2T-“ketting” waarin wij als K2G, maar ook de andere betrokkenen opereren. Deze ketting bestaat uit de volgende schakels: Sponsors-K2G-CBO's-Leadfarmers-Followfarmers-Silentfarmers. Elk van deze schakels is onmisbaar voor een goed resultaat. Als K2G doen we de fundraising die de materiele brandstof vormt voor het project. De CBO-besturen sturen namens hun leden met ons, K2G, het FA2T-proces aan. Als een schakel faalt mislukt het proces. Natuurlijk zijn er nog een aantal cruciale partijen, zoals onze Project-managers, het onvoorspelbare, veranderende klimaat en andere factoren die we reeds noemden in onze Risicoanalyse.

De allerbelangrijkste driving force bij het functioneren van deze ketting is de verbinding tussen deze schakels. Die verbondenheid/togetherness is deels een

gevoel en deels het product van een goede, intensieve communicatie. Daarin moeten we blijven investeren bij alle schakelverbindingen.

Voor FA2T-Stap-2 zijn we aardig op weg met de Fundraising maar het beoogde budget is nog niet binnen. Dit zal nog een flinke krachtsinspanning kosten. Ook de aandacht voor verkleining van onze kwetsbaarheden en de versterking van onze bestuurlijke continuïteit vormen belangrijke aandachtspunten!

Is het Audit- Rapport gevuld met enkel wierook en rozegeur/maneschijn? Zeker niet!! Ons Project "From Aid to Trade" wordt op maat per dorp uitgevoerd. Het FA2T-proces kan worden vergeleken met het collectief lopen van een marathon. De Leadfarmers lopen voorop en zijn een voorbeeld en steun voor de Follow-farmers. Uiteindelijk bereikt, door onderlinge steun, iedereen de finishlijn. De samenwerking, ook tussen de drie dorpen, levert de noodzakelijke coöperatievorming. Die "marathon" illustreert dat het Audit- rapport een momentopname betreft. We zijn goed op weg met koplopers en achterblijvers. We zullen steeds alert moeten zijn op het bewaken van de verbindingen en tijdig ingrijpen, zoals nu voor Lemek is opgepakt. Daarbij blijven we van elkaar leren en worden we steeds sterker.

Verbondenheid-togetherness vormt onze primaire brandstof.

9. Hoe staan we er eind 2023 als K2G voor?

Er is door ons als K2G het afgelopen jaar opnieuw veel werk verzet. Met vele netwerkpartners is overleg gevoerd over de hoofdvraag: Hoe komen we tot een duurzame projectuitvoering van FA2T met focus op ons hoofddoel: Een beter leven voor de boeren in Lemek, Abossi en sedert dit jaar ook in Mulot, middels een groeiende zelfredzaamheid en boerenvakmanschap, daartoe ondersteund door een sterk eigen bestuur en motivatie.

Ja, wij zijn nog beter op de goede weg. Door de intensieve communicatie met de besturen van de CBO's in Lemek, Abossi en Mulot en de samenwerking met onze partners in Nederland en Kenia hebben we koers gehouden. Op tijd hebben we die kunnen bijstellen en hebben we valkuilen kunnen omzeilen. Dit mondde o.a. uit in een bestendiging van onze visie. Met scherpzettingen zetten we door op duurzame ontwikkeling. De opeenvolging van draagvlakontwikkelingstraining-coaching/advies en ketenontwikkeling levert in toenemende mate de beoogde economische ontwikkeling. Dit vraagt om een lange adem. We zijn er nog lang niet. Het vliegwiel van duurzame ontwikkeling draait in alle drie locaties maar het heeft verschillende snelheden. Met name in Lemek zullen we in FA2T-Stap-2 ook moeten inzetten op community-development opdat daardoor ook hier de implementatiegraad van de melkveehouderijtraining

toegroeit naar minimaal 75%. Daarmee krijgt het FA2T-project variabele snelheden en aanpak per locatie. Dit komt ook tot uiting in het onderscheiden van drie zelfstandige projecten onder de paraplu van de driejarige Programma-aanpak (2024-2027) met Wilde Ganzen.

10. Wat brengt de toekomst?

Jaarverslagen kijken terug. Dit verslag illustreert dat veel werk is verzet om tot een goede organisatie te komen. We hebben ook al geogst en aanzetten voor verdere uitvoering zijn volop gemaakt.

Toch hierbij een korte terug/vooruit-blik. In januari-2023 startte ons Landbouwproject FA2T met de trainingen in Abossi.

Kupanda2Grow groeit toe naar een flink aantal enthousiaste K2G-projectgroepen die bezig zijn met projectontwikkeling. Dit in nauwe samenwerking met onze Keniaanse doelgroepen, die mede leren fundraisen. Zij zullen op den duur volledig eigenaarschap tonen! Wij zien dus een aantrekkelijke, inspirerende toekomst voor ons!

Ten slotte.

We hebben afgelopen jaar, ondanks eerdere voornemens tot inkrimping, besloten om ons K2G-bestuur uit te breiden naar maximaal zeven leden. We maken een taakverdeling waarbij de ontwikkeling resp. uitvoering van K2G-projecten centraal staat. Daarnaast blijft Fundraising ook een hoofdtaak. Deze taak werd tot nu toe uitgevoerd door Henk Kusters en is volledig gericht op het Project FA2T. In de loop van 2024 zal de Fundraising-capaciteit moeten worden vergroot opdat ook andere passende projecten kunnen worden opgepakt.

Hier doen we het voor!!! Een duurzame basis voor de toekomst van de regio Lemek-Abossi-Mulot

Namens het Kupanda2Grow-bestuur,
Henk Kusters, Secretaris-K2G.

